

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Міністерства освіти і науки України, м. Харків прийняла рішення
про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

на підставі прилюдного захисту дисертації «Управління ризиками в органах публічної влади як чинник регіонального розвитку» за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

«14» серпня 2026 року.

Клочко Івана Андрійовича 1986 року народження, громадянин України
освіта вища, в 2015 році закінчив Національним університетом оборони України імені Івана Черняхівського

на момент захисту перебуває у Збройних силах України,

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна Навчально-науковому інституті «Інститут державного управління» Міністерства освіти і науки України, м. Харків

Науковий керівник Дзюндзюк Вячеслав Борисович, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою. Зміст, структура та обсяг дисертації відповідають нормативним вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України:

1) Дзюндзюк В.Б., Клочко І.А. Управління ризиками в публічному секторі: стратегії та механізми впровадження. *Суспільство та національні інтереси*. 2024. № 4(4). С. 915-924.

2) Клочко І.А. Зарубіжний досвід управління ризиками в публічному секторі. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 6(14). С. 800-811.

3) Ключко І.А. Удосконалення механізмів управління ризиками в публічному секторі. *Актуальні проблеми державного управління*. 2025. Том 2. № 67. С. 160-177.

4) Ключко І.А. Управління ризиками в органах публічної влади як чинник інвестиційної привабливості регіону. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2026. № 5(47). С. 1111-1122.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Офіційний рецензент доцент кафедри права, національної безпеки та європейської інтеграції Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидата наук з державного управління Кулініч Олег Васильович оцінив роботу позитивно та висловив такі зауваження:

1. Розроблена концептуальна модель та організаційно-управлінські механізми зосереджені на процесній стороні управління ризиками, проте в роботі не порушено питання юридичної відповідальності посадових осіб у ситуації, коли негативний наслідок настав попри належне дотримання встановлених процедур управління ризиками. Відсутність такого розмежування може стримувати практичне впровадження моделі, оскільки посадові особи, побоюючись відповідальності за саме рішення, а не за порушення процедури його прийняття, можуть уникати активного застосування запропонованих механізмів.

2. Пропонований у дисертації проєкт закону «Про управління ризиками в публічному секторі» та розроблена концептуальна модель безпосередньо не співвіднесені з процесом гармонізації законодавства України з правом Європейського Союзу у сфері внутрішнього контролю та управління ризиками в публічному секторі, що є одним із зобов'язань у межах євроінтеграційного курсу. Це питання набуває практичного значення з огляду на потребу забезпечити сумісність національної моделі з очікуваними вимогами *acquis* ЄС ще на етапі її розробки, а не після ухвалення відповідного закону.

3. Серед чотирьох механізмів міжмуніципального співробітництва, запропонованих у моделі, недостатньо враховано специфіку прифронтових територій, де прилеглі до великого міста громади можуть перебувати в умовах масового переміщення населення, часткової руйнації органів управління або тимчасової окупації, через що доцільно було б розглянути адаптовані форми міжмуніципальної взаємодії для таких особливих умов.

Офіційний рецензент Соболев Роман Георгійович, доцент кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидат наук з державного управління, доцент оцінив роботу позитивно та висловив такі зауваження:

1. Розроблена в підрозділі 3.1 модель включає культуру управління ризиками як один із п'яти компонентів, поряд із більш структурними та обчислюваними елементами – організаційною інфраструктурою, процесами. Однак, на відміну від інших компонентів, для яких запропоновано конкретні індикатори прогресу, культурний компонент

залишається описаним переважно якісно, без чітких орієнтирів того, як саме відстежувати його розвиток у динаміці та відрізнити дійсну зміну управлінської культури від формального декларування відповідних цінностей.

2. Технологічний напрям організаційно-управлінських механізмів, обґрунтований у підрозділі 3.2, передбачає впровадження цифрових інструментів моніторингу та реєстрації ризиків, однак не враховує суттєвої різниці в цифровій та кадровій спроможності між великими обласними центрами та малими сільськими територіальними громадами. Без диференційованого підходу існує ризик, що технологічний компонент моделі буде доступним і функціональним переважно для більш ресурсно спроможних громад, поглиблюючи наявну нерівність між ними.

Офіційний опонент доцент кафедри управління у сфері цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України, доктора наук з державного управління, доцента Хмиров Ігор Михайлович, оцінив роботу позитивно та висловила такі зауваження:

1. У підрозділі 1.2 запропонована диференціація профілів ризиків за чотирма типами регіонів, зокрема прифронтовим, ґрунтується переважно на загальній категорії «гібридних загроз», проте не деталізує взаємодію з наявною системою цивільного захисту, зокрема з обласними комісіями з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, які вже виконують частину функцій ідентифікації та реагування на відповідні ризики на регіональному рівні.
2. Розроблена в підрозділі 1.3 п'ятирівнева модель зрілості управління ризиками описує послідовне просування регіону від початкового рівня до рівня оптимізації, проте не розглядає сценарій регресу – ситуації, коли масштабна кризова подія (наприклад, значні кадрові втрати чи руйнування інфраструктури) призводить до тимчасового повернення регіону на нижчий рівень зрілості. Управлінські імплікації такого регресу та шляхи прискореного повернення до попереднього рівня в роботі не висвітлено.
3. У підрозділі 2.3, аналізуючи практики управління ризиками на регіональному рівні, автор констатує переважно реактивний характер наявних підходів та відсутність профільних підрозділів, однак не розглядає можливість використання вже наявної інституційної інфраструктури цивільного захисту – зокрема обласних комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій – як стартової платформи для розбудови ризик-менеджменту, що могло б суттєво пришвидшити впровадження запропонованої моделі порівняно зі створенням цілком нових структур.
4. Компетентнісний напрям організаційно-управлінських механізмів, обґрунтований у підрозділі 3.2, не враховує наявну систему обов'язкового навчання посадових осіб з

питань цивільного захисту, передбачену чинним законодавством. Інтеграція нового навчального компонента з управління ризиками в уже наявну систему підготовки видається доцільнішою, ніж розбудова паралельної навчальної інфраструктури.

Офіційний опонент професор кафедри економіки та публічного управління факультету програмної інженерії та бізнесу Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», доктора наук з державного управління, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Дегтяр Андрій Олегович, оцінив роботу позитивно та висловив такі зауваження:

1. У підрозділі 1.1 теорія антикрихкості Талеба введена як один із чотирьох теоретичних підходів до розуміння управління ризиками, однак у подальшому викладі, зокрема при розробці концептуальної моделі в підрозділі 3.1, не деталізовано, яким чином компоненти моделі операціоналізують саме антикрихкість – тобто здатність системи не просто відновлюватися до вихідного стану після впливу стресового чинника (що відповідає логіці резилієнтності), а посилюватися та вдосконалюватися завдяки цьому впливу.

2. У підрозділі 2.2 польська модель поетапного пілотного впровадження визначена як «найбільш релевантна для умов трансформації в Україні». Водночас автор не розглядає відмінність вихідних умов: польська реформа здійснювалася в контексті послідовного процесу набуття членства в ЄС за відсутності активної фази збройного конфлікту, тоді як українські реалії характеризуються одночасним поєднанням воєнного стану, обмежених бюджетних ресурсів та кадрового дефіциту. Це ставить питання про те, які саме елементи польського досвіду залишаються придатними для прямого перенесення, а які потребують суттєвої адаптації.

3. Розроблена в підрозділі 3.1 адаптація моделі «трьох ліній захисту» для органів публічної влади передбачає функціональне розмежування між підрозділами, що безпосередньо управляють ризиками (перша лінія), та підрозділом чи посадовою особою, відповідальними за методологічну підтримку і моніторинг (друга лінія). Проте в роботі не розглянуто специфічну для української публічної служби проблему – обмежені можливості другої лінії захисту впливати на перші лінії в умовах, коли керівники структурних підрозділів мають самостійний статус розпорядників бюджетних коштів і не підпорядковані напряду підрозділу з управління ризиками.

4. Пропозиція автора щодо розширення функціоналу платформи DREAM модулем управління ризиками, викладена в підрозділі 3.3, є цінною ініціативою з огляду на прозорість процесів відновлення. Водночас не розглянуто питання розмежування доступу до даних: якщо інформація про хід реалізації проєктів на платформі DREAM є публічною за задумом, то окремі категорії ризикової інформації – зокрема щодо вразливостей безпекового характеру чи індикаторів корупційних ризиків – потребують обмеженого доступу, що ставить питання про архітектуру розмежування прав доступу в межах єдиної платформи.

Результати відкритого голосування:

"За" _5_ членів ради,

"Проти" __0__ членів ради,

"Утримались" __0__ членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Клочку Івану Андрійовичу

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача у давальному відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
(галузь знань)

за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої
ради _____

Віталій СОЛОВИХ

ПРОТОКОЛ

створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 09:31:41 18.08.2026

Назва файлу з підписом: Клочко_РІШЕННЯ_разової_спецради.docx.asice

Розмір файлу з підписом: 27.4 КБ

Назва файлу без підпису: Клочко_РІШЕННЯ_разової_спецради.docx.zip

Розмір файлу без підпису: 23.3 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: СОЛОВИХ ВІТАЛІЙ ПАВЛОВИЧ

П.І.Б.: СОЛОВИХ ВІТАЛІЙ ПАВЛОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 2621100999

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 09:07:25 18.08.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000A87E390163D5A607

Тип носія особистого ключа: Незахищений

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Підписані файли: Клочко_РІШЕННЯ_разової_спецради.docx

Версія від: 2026.07.08 13:00